

01

ପାଠ୍ୟ

ପ୍ରଥମ: ପାଠ:

ହୋଇଁ ଧୋନେ ପାଢ଼ି

ସଂସ୍କୃତ ଶାସ୍ତ୍ରାଳଠି ଅଧ୍ୟୟନ ଉପର ଚ୍ରିୟନ ସଂକେତ ଦେବନାଗରୀ ଅକ୍ଷର ଡାଢ୍ରାପ ଯାଢ଼ି ଅପି ଦିନିତ୍ରି. ଅକ୍ଷର 49କିନ୍ ସଠନିବିନ ଧିତ ଦେବନାଗରୀ ହୋଇଁସ ଡେଧେ ଯ.

ଧିବର 14

ଅ	ଆ	ଇ	ଈ	ଉ	ଊ	ଋ
ୠ	ଌ	ୡ	ଏ	ଐ	ଓ	ଔ

ଠାଢ଼କ୍ଷର 35

କ	ଖ	ଗ	ଘ	ଙ
ଚ	ଛ	ଜ	ଝ	ଞ
ଟ	ଠ	ଡ	ଢ	ଣ
ତ	ଥ	ଦ	ଧ	ନ
ପ	ଫ	ବ	ଭ	ମ
ଯ	ର	ଲ	ୱ	
ଶ	ଷ	ସ	ହ	
ଅଂ	ଅଃ			

ස්වර මාලාවේ ප්‍රභේද

01. හ්‍රස්ව

එක් මාත්‍රාවක් තුළ උච්චාරණය වන්නේ හ්‍රස්ව නම්. ඒවා පහකි.

අ ඉ ඊ ඉ ඊ ඊ

02. දීර්ඝ

මාත්‍රා දෙකක් තුළ උච්චාරණය වීම මෙහි ලක්ෂණයයි. ඒවා 09කි.

ආ ඈ ඊ ඊ ඊ ඊ ඊ ඊ ඊ

03. ප්ලූත

ලියා පෙන්විය නො හැකි ය. එහෙත් දුර සිටින කෙනෙකුට අඬ ගැසීමේදී, ගායනයේදී, ඇඬීමේදී, විචාරයේදී අකුරු ප්ලූත ව කියවේ. ප්ලූතයක මාත්‍රා 02ට වැඩි ය. වචන අවසානයේ ඇදී කියවීම ප්ලූත ස්වභාවයයි.

04. සන්ධ්‍යාක්ෂර

අකුරු දෙකක් එකට එකතු වී සදූන අකුරු සන්ධ්‍යාක්ෂර නම් වේ. ඒවා 04කි.

ආ ඈ ඊ ඊ

05. නාමිත්

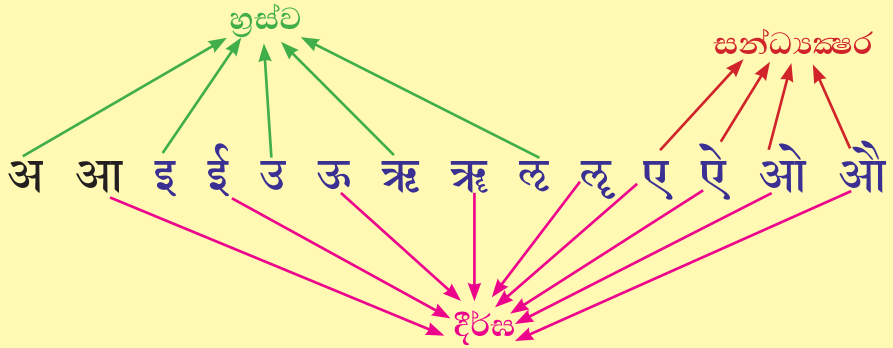
ස්වර මාලාවේ අ අ අ දෙක හැර ඉතිරි අකුරු 12 නාමිත් වේ.

ඉ ඊ ඊ ඊ ඊ ඊ
උ ඌ ඍ ඎ ඏ ඐ

06. අනාමිත්

ස්වර මාලාවේ අ ආ දෙක අනාමිත් වේ.

මතකයට

ව්‍යංකේෂන ප්‍රභේද

01. වර්ගාකාර

ව්‍යංකේෂනවල **ක සිට ම** දක්වා අකුරු 25 වර්ගාකාර නම් වේ.

ක	ඛ	ග	ඝ	ඞ	- ක වර්ගය
ච	ඡ	ජ	ඣ	ඤ	- ච වර්ගය
ඨ	ඩ	ඪ	ඬ	ඹ	- ට වර්ගය
ත	ථ	ද	ඳ	න	- ත වර්ගය
ප	ඵ	භ	ඹ	ම	- ප වර්ගය

02. අන්ත:ස්ථ

අන්ත:ස්ථ 04 කි. ස්වර ව්‍යාඤ්ඡන ස්වභාවයන් දෙක ම දරන බැවින් ද, වර්ගාකාර හා උග්‍රමත් අකාර අතර පිහිටන බැවින් ද මෙ නමින් හැඳින්වේ. ඒවා නම්,

ய வ ர ல

03. උග්‍රමත්

උච්චාරණයේදී සෙසු අකුරුවලට වඩා උණුසුම් වායුවක් පිටවන බැවින් මෙ නමින් හැඳින්වේ. ඒවා 04 කි.

श ष स ह

04. අනුස්වාර

බින්දුව අනුස්වාරය යි.

अं

05. විසර්ග

උඩ යට පිහිටන බින්දු දෙක විසර්ග නම්.

अः

06. වර්ගමූල

වර්ගයන්ගේ මූල පිහිටන අකුරු 05 වර්ගමූල වේ.

क च ट त प

07. වර්ගාන්ත / අනුනාසික

වර්ගයන්හි අන්තයේ හෙවත් කෙළවර පිහිටන අකුරු 05 වර්ගාන්ත වේ. ඒවා ම අනුනාසිකාකාර නමින් ද හැඳින්වේ.

ङ ज ण न म

08. අල්පප්‍රාණ

වර්ගයන්හි පළමු හා තෙවැනි අකුරු 10 අල්පප්‍රාණ වේ.

ක	ච	ඊ	ත	ප
ඤ	ඞ	ද	ග	බ

09. මහාප්‍රාණ

වර්ගයන්හි දෙවැනි, සිවුවැනි අකුරු 10 මහාප්‍රාණ වේ.

ඛ	ඝ	ඟ	ඡ	ඣ
ඪ	ණ	ඬ	ඹ	භ

10. අසෝෂ

වර්ගයන්හි පළමු, දෙවැනි අකුරු හා ෂ භ ස යන අකුරු 13 අසෝෂ වේ.

ක	ඛ	ච	ඝ	ඊ	ඟ
ත	ඡ	ප	ඣ	ඤ	ඞ

11. සෝෂ

වර්ගයන්හි තෙවැනි, සිවුවැනි, පස්වැනි අකුරු හා ය ර ල ව හ යන අකුරු 20 සෝෂ වේ.

ග	ඪ	ණ	ඬ	භ	ඹ	භ
ඞ	ඬ	ඣ	ඤ	ඞ	භ	ඹ
බ	භ	ඹ	භ	ඹ	භ	ඹ

මීට අමතරව සියලු ම ස්වර සෝෂ නම් වේ. එවිට සෝෂ සියල්ල 34 කි.

ස්වර සෝෂ 14+ ව්‍යංජ්‍ය සෝෂ 20 = 34

1.1 අභ්‍යාසය

01. පහත පඩිපෙළේ පඩි, එක් එක් වචනවලින් නම් කර ඇත. එම පඩිවලට අදාළ අකුරු ඒ ඒ පඩිවල නිවැරදිව සටහන් කරන්න.

02. පහත සඳහන් අවස්ථා වටහා ගන්න. ඒ අතරින් “ජලූත” ය යෙදී ඇති තැන් වෙන් කර හඳුනාගෙන ලියා දක්වන්න.

1. බඩගිනි වූ දරුවෙක් කිරි ඉල්ලා අඬයි
2. බල්ලෙක් හඳට බුරයි.
3. ගස්මුදුනක සිටින මොනරෙක් නාද කරයි.
4. ධර්ම ශාලාවේ සිටින පොඩි හාමුදුරුවන්ට ලොකු හාමුදුරුවෝ ආවාසයේ සිට “උන්නාන්සේ” යැයි අඬ ගසයි.
5. දන්නෝ බුදුන්ගේ..... ශ්‍රී ධර්මස්කන්ධා..... යන ගීතයේ තනුව ඇසේ.
6. අත්තක හිඳින කපුටෙක් කෑ ගසයි.
7. කුකුළෙක් තටු සලා හඬයි.
8. පිරිවෙන් නො පැමිණි ශිෂ්‍ය හිමිනමකගෙන් ඒ පිළිබඳ ව ගුරු හිමි ප්‍රශ්න කරයි.

04. පහත වචන කියවා එහි ඇති අකුරු නිර්දේශ කර ඇති පරිදි වගුවේ යොදන්න.

1. නර	2. জনক
3. चषक	4. फल
5. अलस	6. भषण
7. शलම	8. धवल
9. चटक	10. गमन
11. पठन	12. आपतन
13. आकर	14. घटन
15. छगलक	16. झजझन
17. अथ	18. दमरा
19. उपयम	20. उभयचर

වර්ග මූල	වර්ගාන්ත/ අනුනාසික	මහාප්‍රාණ	අන්ත:ස්ථ	උග්‍රමත්

05. ව්‍යඤ්ජන අක්‍ෂර සියල්ල ම ඔබේ අභ්‍යාස පොතේ පිළිවෙළින් ලියන්න. ඉන්පසු ඝෝෂ අකුරු එක පාටකින් ද අඝෝෂ අකුරු තව පාටකින් ද පාට කරන්න.

06. අල්පප්‍රාණ ඇතුළත් වන සේ වචන දහයක් පෙළ පොතෙන් උපුටා ලියන්න.

භාවිතයට

निरुत्साहं निरानन्दं निर्वीर्यमरिनन्दनं ।
स कर्मकारभ्रस्त्रेव श्वसन्नपि न जीवति ॥

උත්සාහයක් නැති, කිසි ම දෙයකින් සැහීමක් නැති, වීර්‍යයක් නැති, විරුද්ධවාදීන් සතුව කරන්නා වූ පුද්ගලයා මයිනහමක් (කම්මල් කමාන්තයෙහි භාවිත කරන) මෙන් හුස්ම ගත්තත් ජීවත් වන්නෙක් නො වේ.